

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hétre 5 kr.
Nyolc hétre 10 kr.
Három hónapra 25 kr.
Egy évre 45 kr.
Külföldi hirdetésnek a fenti árakhoz képest 50% többlet jár.
Hirdetési díj a hirdetés terjedelmétől függően, a fenti árakhoz képest 50% többlet jár.
Kéziratok vissza nem adódnak.

VÁS.

RESZVÉNYTÁRSASÁG

apján d e 10 óraker

nagytanácsstermében

gyűlést

meghívotnak.

AK:

részvénytőke feleme-

november hó 10-én tar-

pénztár igazgatósága.

abát tervzet és nyugdíj za-

pénztár helyiségében a biva-

eben ezen közgyűlésen ho-

zik, hogy az összes részvény

nyes vehet részt és gyako-

re a közgyűlés előtt legalább

bevezetett.

ha minden dobozon a gyár-

nyegy egy sas és MOLL A.

okszorosított czége iszható.

makacs gyomor- és altestbajok,

örögés, székrekedéssel, májgyök,

egkülönböző női betegségeknek.

Utáni utasítással 1 frt.

nevezetesebb gyógyszerárban.

es. kir. udvari szállító, Bécs,

Tuchlauben 9.

et mellett 2 doboznál kevesebb

küldetik.

LL A. urhoz Bécsben.

al az ön Moll-fele Seidlitzporai

al; ismerem ezt egyszer s min-

deu fessse meg-et mondok ér-

de a fot könyvűvé teszik.

tsizetettel

lelkész Honnutschlag-ban.

ha minden üveg MOLL A.

védjegyet és aláírását viseli,

használati közzvény, csuz, min-

deulással; borogadás alkújában

laganatok gyuladásoknál. Bel-

roszultet, hanyás, kolika és

utastással 90 kr. o. é.

nevezetes gyógyszerár és

skedéseiben.

kir. udvari szállító Bécs,

chlauben 9.

ttel. Két üvegél kevesebb

ldetik.

gyógyszerész urhoz Bécs.

na borszesz és sója vidéke-

Küldjön nekem 50 üveggel,

egére készletet óhajtok tar-

Mély tisztelettel

rnof, lelkész Micholup-ban

gyasz. Tóth Béla gyógyszerz.

gágilag engedélyezett

kiárulás.

GEDÜS R.

még raktáron található

ó- és rajzszerreit

stemplom bazár 7. sz. alatt

dnem ingyen

kiárusítja.

Az ifjuság és a véderő-javaslat.

(r. o.) A debreczeni jogakadémiai ifjuság érteit gondolkodásáról és hazafias érzelmeiről szolgáltatott tanuságot, a midőn — a budapesti egyetem mintájára — szintén hangnalyozta aggályait és sérelmeit az új honvédelmi törvényjavaslat ellenében.

Ez és a regale-megváltás oly szándékokat képviselnek, a melyek mélyen bele vágnak a nemzet érdekében. A hiras »viam et sanguinem« (»életünket és vérünket«) tulhajtása foglaltatik mind a kettőben, a nélkül, hogy egy lelkesült nemzet önként s rajongva hangoztatná Ura és királya előtt. A régi országgyűlési jelszó gunyos függeléké, hogy »sed avenam non« (»éltet és vért áldozunk a királyért, hanem zabot nem«) meg éppen csuffa van tere a regale-megváltás módja által, mert bizony a kormány elveszi az »avenat«, akár adjuk oda, akár nem.

A debreczeni ifjuság tanácskozása valóban felvillanyozólag hatott reánk, mert ebben is egyik jelét láttuk annak, hogy a szabad vélemény és a magyar embernek jogaihoz való ősi ragaszkodása kivészhetett oda fent, az udvari és kormánykegy légkörében; átváltoztathatta a nemzet új nemzedékének egy részét csak hadnagyi, fogalmazói és kinevezett hivatalnoki aspiránsokká, hanem a magyar ifjuság más: jobb, nemesebb és nagyobb része (a melyből válik majd különben az igazán vitéz hadnagy és jeles hivatalnok) nem szűnt meg lelkesülni hazáért és szabadságért, honszeretében pedig fényes eszményeket követ.

Tulboldogok vagyunk, a midőn ugyane jöleső tapasztalásra vezetnek az ország minden részében megindított ifjusági mozgalmak. Budapest, Kolozsvár, Nagyvárad, Selmec és egyéb kiváló városokból árad fölfele ez a fölszendítő tavaszi áram, amely a politikai ősz — a mulás, vesztés és ború korszakában legalább a jövőben ígér virágzást és verőfényt kikeletet. Így van az jól: egy jogfelelő, egy önző s a nemzeti hagyományokat lábbal tipró, lelki-

A „DEBRECZENI” TÁRCZAJA.

Csak itt!

Érjen el halálom
Bárhol a világon:
Csak hazám földjébe
Ássatok el engem,
Hagyjatok anyámnak
Kebelen pihennem!

Temetőm legyen bár
Sivatag, hol nem jár
Más a kóbor szélnél
S ne vezessen rá nyom:
Mégis ott lehet csak
Boldog nyugovásom!

Jeltelen is állhat,
Kövel is dobálhadd,
Mégis inkább pusztán
Mégis inkább ottan,
Semmint idegenben
Fényes pantheonban!

A „Debreczen” nek írta:
Ábrányi Emil.

Késő virágok.

Folyónk partján...
Folyónk partján — a szomorú fűz
Hullatja már leveleit...

ismeretlen nemzedékre szabadságért lán-goló, tiszta szívű és eszményi generáció-nak, a hanyatlásra pedig emelkedésnek kell következnie. Azon lelkes ifjak, kik a legújabb mozgalom zászlóját emelik, elő-örsei e boldogabb és mindent kiengesztelő kornak.

A debreczeni ifjak határozatában ért-hetőbb és önérvetesebb szellem nyilatkozik, mint a mely a budapesti ifjak kissé circumspectus peticiójából szól hozzánk. Ne is féljenek ifjaink a szabad szótól. Hagy lássák, a kiknek látnok kell, hogy a legszentebb nemzeti jogokat egy generáció feláldozhatja ugyan önzésből, avagy gyávaságból, hanem a gyors léptek-kei közeledő új generáció már is a leha-nyatott zászló után nyul, azt fölemeli s a régi, a nemzet létfeltételeitől elvárhatlan nagy jelszók — ezek között az önálló had-sereg nagy eszméje is — feltámadnak a lelkes ifjak szívében, visszanyerik erejüket az ő lelkesülésük tüzeiben!

Ne féljenek a szabad szótól. Hangoz-tassák azt kérvényükben. Még csak nem is őrös és kivihetlen ábránd az, a mit az ifjuság követel.

A jelenlegi magyar kormány kedvenc eljárása, hogy oly törvényjavaslataiban, a melyekről előre is felteszi, hogy azok nagy ellenkezésbe fognak ütközni, szándékosan vesz fel tulzott követeléseket, hogy azokból és ne egyéb lényegesebb pontokban kelljen később valamit — engednie. Előre megirtuk e hasábkon, hogy a regale-meg-váltás híres, kezelési költségekre levonandó 20 %-a is csak ilyen fictiv követelés. Bizony most már, hogy a kormány, mely már a bizottsági tárgyaláson leenge-dett 5 % szakszót az országgyűlési tárgyaláson is leenged ugyanennyit.

Előre mondhatjuk, hogy az, a mit a debreczeni ifjusági értekezlet egyik ifju szónoka »meg fantáziának is sokallott«, vagyis a magyar nyelvű tiszti vizsga lesz az a leengedendő — 10 százalék, a mely-lyel a kormány a nemzet... elcsúsztatására előrküöl. Erre mutatnak a félhivatalos lapok tapogatózásai, de erre való utaláso-kat lehet találni a kormányelnök és a honvédelmi miniszter válaszaiban s a kor-mánynak a véderő-bizottsági tárgyalá-sokon való nyilatkozatai között is. En-

gedni szándékozik a kormány, a mi ki-tűnik abból is, hogy a hivatalos lapban a közoktatásügyi miniszter (a kit — mint a hogy a mostani honvédelmi miniszterrel is történt — ugy látszik, népszerű enged-ményekkel akartak ilyen jól seprő új seprőnek bemutatni) már is enyhít-gető rendeletet bocsátott ki miadkét egye-tem tanácsához, melyetembe az jogaka-demiakhoz. Már is felhívja az egyetemi tanácsot részletes javaslatra, hogy mi-után az ifjuság a véderő javaslat szerint a szolgálati év alatt eltiltatik tanul-mányainak folytatásától, — a jeles előmen-eit tanusított, a tiszti vizsga letévése után, képesítvényeik megszerzése szempont-jából milyen előnyben volnának részesít-hetők.

Anemzet türelmét végletekig feszíteni, a nemzetet annyira paczkázni még sem le-het. Engedni fognak, engedni akarnak, de valjon kegytelenek lesznek-e az engedé-kenységgel, ha azt látják, hogy a köz-vélemény, az ifjuság csak jó-vaik kevesebbet mer kérni, mint a mennyit a bécsi s a parla-mentáris jelmezbe bujtatott budapesti szoldatészka előre is lealkuvandónak szánt?

Belföldi hírek. E. M. K. E. Kolozs-várról jelentik, hogy öv. Peille Istváné 5000 firtos adományal az E. M. K. E. alapító tag-jai sorába lépett. A függetlenség 48 és 48 s part szerdán este népes értekezletet tartott a regale-megváltási törvényjavaslato-k, nevezetesen pedig a kártalanítási törvény-javaslat tárgyában. Unger Alajos, Petrich Fe-renc, Hoitsy Pál, Holló Lajos, Kiss Albert és Thaly Kálmán felszólalása után a part el-határozta, hogy a javaslatot az általános tár-gyalás alapjául sem fogadja el. A határozati javaslat e készítésével Unger, Hoitsy és Holló bizattak meg. — A véderő-bizottság szerdai ülésén Thaly K. kérdése b. Fe-jerváry honv. miniszter kijelentette, hogy a közös hadseregbeüli tisztképző intézeteket nem régen megvizsgálván, különös sulyt fektetett arra, hogy a magyar nyelvet nemcsak a tan-órákon, hanem azokon kívül gyakorlatilag is elsajátítsák. (?) Thaly továbbá kifogást tett az ellen, hogy a Ludovicumban két tan-tárgyat nemtől adnak elő — Szerinte elég lenne a német nyelv és irodalom tanítására hetenkint 4—5 óra. — A budapesti orvostan hallgatók a véderő-tör-vényjavaslat ellen intézett kérvényüket Dr. Fodor J. orvoskari dékánunk adták át, a képviselőházhoz való benyújtás végett. — A z

egyetemi olvasókör pénztárát M. M. szűnidei pénztárnok rendelténi kezelte, mi miatt éles felszólalások történtek az olvasó-kör legutóbbi gyűlésén. A rektor a szűnidei pénztár ügyet maga fogja megvizsgálni. — A véderő-bizottság tegnapelőtt foly-tatolagos ülésén b. Fejerváry honv. miniszter kijelentette, hogy a tiszti vizsgán anya-nyelvén is felelhet az, a ki nem tud jól né-metül. Az eddigi szabályok azt fogják do-goztatni s a német nyelven való gyakor-latlanúság miatt senki se fog megbukni, ki-veve, ha éppen semmit se tud németül. Ki-jelenté továbbá azt is, hogy a ki bebizonyítja elméleti s gyakorlati képzettségét, ha vagyoni vagy egyéb okok miatt nem lehetne is tisz-t, semmi esetre se fog második évet szolgálni. Az új intézkedésnek — szerinte — az a czélja, hogy a magyar elem nagyobb szá-mban legyen képviselve a hadsereg tiszti ka-rában. A budapesti egyetemi hall-gatók szintén kérvényeznek az új véderő-törvényjavaslat ellen. — Kérvényüket — az országgyűléshez való beterjesztés végett — K. Jónás Ödön képviselőnek adták át.

Külföldi hírek. Az új véderő-törvény-javaslat ellenében Ausztriában is mozgalom indult meg Ott a bécsi közsegntanacs fogja pártját a tanuló ifjuságuk, valamint a kor-mánypárt soráiban is vannak olyanok, kik módosítását kívánják kemény rendszabályoknak. A borkii katasztrófa. Egy krakói lap értesítése szerint Lorowa állomáson, ho-va a czári vonat a katasztrófa után vissza-vonult, egy pétérvári orvosnövendék holt-testére akadtak s azt beszélte, hogy a fiatal ember a katasztrófából kifolyólag öngyil-kosságot követett el. — Mindinkább me-gérsődést nyer az a hír, hogy a czár — Possiet ellenkező tanácsa daczára is — ma-ga kívánta a vonat gyorsabb haladását, a mi elősegítette a katasztrófát. — Francia-országban. Az alkotmány-revizio ügyé-ben kiküldött bizottság a szenatus és a köz-társasági elnökség eltörzése mellett nyilat-kozott. Belfort közelében hír szerint egy német erdész német területen egy francia vadász sebesített volna meg. Erről Berlinben mit sem tudnak. Bulgáriában teljes csend és nyugalom van. E szerint minden alapot nélkülöz az a külföldön elterjedt hír, hogy Ferdinánd fejedelem élete ellen me-renyletet intéztek volna. — A Pasteur-in-tézet — Carnot köztársasági elnök je-lenléteben — nov. 14-én nyitott meg Pá-risban, nagy ünnepekességek közt. — Ki-rályné a gyászra. Miksa bajor her-czeg, királyneked édes atya, életének 80-ik évében Münchenben elhunyt. — Halálát az-elhűdés okozta. Királyi ezredtulaj-donosok. A dán király a 75 ik gyalog-ezred, a svéd király pedig a 10-ik gya-logezred tulajdonosává nevezetett ki királyunk által. — H a b o r u s h i r. Berlini hírek sze-

Oh azok a szobalányok.

(Mark Twain.)
Ilyen átkom minden szobalányra, legyen bármily koru avagy nemzetiségű!

Indokok:
A fejköcsöket mindig a lámpával el-lenkező végére teszik az ágynak, úgy, hogy az ki alvás előtt olvas és szivarozik — mi ósregi s nagyra becsült szokása a fiatal em-bereknek — a könyvet kellemetlen helyzetben kénytelen maga elé tartani, hogy elvakult szem-eit megvédje a fénytől.

Ha másnap reggel a párnákat az ágynak másik végén találják, nem örömet veszik tu-domásul ezen figyelmeztetést, és tejhatalmuk napfényében sütkezve, tehetetlenségünk fö-lötti örömlükben minden könyörtelen nélkül ép-pen ugy vetik meg az ágyat, mint előbbi nap tették volt, s titkon szerföltött gyönyörködésnek zsarnokságuk okozta bosszúságunk és kin-jainkon.

Mihelyest észreveszik, hogy a párnák at vannak más helyre téve, rendszeren tönkre teszik fardozásunkat s ily kihívó maga-viselettel törekszenek istenadta életünket meg-keseríteni.

Ha a lámpát másképp bosszantó hely-zetbe nem hozhatják, ellődjúják az ágyat helyéről.

Ha valaki bórondjé hat esztiméternyi-re elvonja a faltól, hogy mikor fönyitja, fode-le rája támaszkodhassék, szabály szerint vizs-galozzák. S ezt kész akarva teszik.

Ha a kópókat akarjuk meghatározott s kez alatt levő helyen tartani: nem értenek egyet velünk, s mindannyiszor eltávolítják azt onnan.
Földös pár cipőinket egyre hozzátérhe-tetlen helyre teszik. Különös örömet szerez-

Egy jó ebet...

Egy jó ebet, egy hív ebet
Kerestem a boltban,
Embernél jobbat, hibebebet...
Ilyen — ugy-e — sok van?

Nyúl után én nem szalajtom,
Két lábom ne álljon,
Étel, ital jut ki bőven,
Telben ki nem zárom.

Csak azért, hogy rideg éjjel,
Elhagyott szobámban,
Mikor a véz ordítok künn,
És az én szivemben;

Vagy a mikor haza térek
S ott semmi sem rezzen,
S én hibáz keresem, kit
Egykor ugy szerettem:

Akkor, akkor a hü állat
Vakkancson élmebe,
Nyalogassa a kezemet,
Magsimtom érzet!

Egy jó ebet, egy hív ebet
Kerestem a boltban,
Embernél jobbat, hibebebet...
Ilyen — ugy-e — sok van?

„Jó uram” — felelt a boltos —
„Nem lehet jót állni!”
Jó emberre, hív kutyára
Nehez rátalálni!”

Gáspár Imre.

A holdsugár behinté fényel
A bus Garam hullámain.

Ah, ott szeretném elmerengve
Nézni a habokat
És eldaltolni ott, csak egyszer,
Bús első dalomat!

Ott már oly sok szomorú ember
Siratta önmagát!
Szülőim is, kiktől öröklök
A lét nagy bánatát.

Véres homlokkal egy szegény lány
Hull a gyepadra ott...
Kiszállt a sírból, engemet vár,
Szegény, szegény halott!

Bocsánat...
Bocsánat, mindenért bocsánat,
Hisz én már készülök!
Kik jők s kik ellenim valának,
Megyek már közülök!

Nem viszek fel semmit sem onnét,
Csak egy vidám mosolyt
S szeretetemet... hisz ez a jobblét
Előszugára volt!

Mindig azt mondták...
Mindig azt mondták: Jó a szivem,
Tud másért érzeni,
A mi je van, megosztja hiven,
Siet másom segíteni!

Oh árva szivem! gyors verésem
Mindegyre kinosabb...
Azért oly lázas sietésem,
Hogy nékem is hozz segítséget:
Utolsó dobbanásodat!

rint az oroszok által felvett kölcsön hadi ké- szülődésekre fog fordítani. Valószínű, hogy az orosz hadi csapatokat legközelebb meg fogják erősíteni. — A francia kormá- nány elhatározta megtenni a szükséges in- tézkedéseket, hogy — a mennyire illeti — hatályosabbá tegye a rabzolga-kereskedés ellenőrzését.

A Möricz-ügyben.

Debrecezen, november 17. Az apagyilkos Möricz József ügyében, tudvaleg, illetékességi kifogásokat magában foglaló kérvényt nyújtott be özv. Möricz Andrásné Dr. Kardos S. ügyvéd által A kérvény így hangzik:

"Nagyméltóságú m. kir. Igazságügyi- miniszter! Kegyelmes uram! Az 1869. IV. t. c. 20. §-a szerint — senkit illetékes bírójától elvonni nem szabad — Ezen, Európa minden művelt nemzete által elfogadott köz- és büntetőjogi sarkelve támaszkodva bátor vagyok Excellenciád nagy- becű figyelmét felhívni:

az apagyilkosság büntetével vádolt és je- lenleg a m. kir. I. ker. honvéd hadbíró- ság bpesti fogházában letartóztatva levő szerencsét- len hámra, Möricz József m. kir. honvéd szá- kaszvezetőre, ki is — dacára annak, hogy ellene az általa elkövetett apagyilkosság előtt — az ide A alatt csatolt és 1888 szeptember 23-án kelt kir. törvényszéki hivatalos bizo- nyítvány tanúsága szerint — bár legnagyobb részt édes atya fejleltetés folytán — csalás, lopás, rablás és vasutrongálás miatt a rendes büntető eljárás folyamatba tetetett, még is a debreczeni kir. törvényszék büntető hatásköre alól a nagytekinthető I. ker. honvéd hadbíró- ság által elvonatott.

Miután pedig úgy a codificált, mint csu- pán a gyakorlatban élő büntető eljárások egyik sarkelvét az képezi, hogy azon esetben, ha egy ember különböző időkben több rendbeli és pedig olyan büntetendő cselekményeket követ el, melyekben esetleg külön-külön hatóságok jogosítványt itélkezni, az itélkezés azon hatósá- g fogja megilletni, mely ezen ügyekben, vagy azok valamelyikében a szabályszerű eljá- rásst előbb folyamatba tet- te, miután az A) alattiból kétségtelen, hogy a debreczeni kir. törvényszék Möricz József el- len több rendbeli és pedig igen súlyos ter- mesztől ügyben a büntető vizsgálatot az 1888 június 26-án bekövetkezett apagyilkosságot megelőzőleg elrendelte, miután éppen ezen fenti büntető cselekmények nemcsak a legszorosabb causalis nexusban vannak az apagyilkossággal, de annak ugyszólván szülő okait képezik, B) alatt vallott ügyvédem Dr. Kardos Samu által az iránt eesedem Excellenciádhoz:

Miszerint saját hatáskörében sűrűszen odahatni méltóságos, hogy a közbüntetés el- követett szerencsétlen hám, Möricz József a m. kir. honvéd hadbíró- ság által a debreczeni kir. törvényszék, mint illetékes bünt- ető bíróságnak kiadassék.

Mely tisztelettel maradván Excellenciád legalázatosabb szolgája özv. Möricz Andrásné, szül. Bikfalvy Erzsébet, debreczeni polgárnő."

A miniszternek 35,780/1888. szám alatt kiadott határozata erre a következő leve:

Kérvénye és mellékleteinek visszaadása mellett értesítjük a folyamodó, hogy kérelme nem volt tekintetbe vehető: mert a fia által elkövetett és büntető eljá- rás tárgyát képező büntetendő cselekmé- nyek sem természetük, sem elkövetésük ide- jénél fogva a gyilkossággal benső összefüggés- ben nem hozhatók, vagyis nem képesték ezen

büntetnek alkotó részeit, hanem külön ön- álló büntetendő cselekményeket képeznek; — mert a polgári büntető bíróságok és a katonai bíróság, illetékességi körébe tartozó cselekmények a katonai bíróság ki- vételes illetékességénél fogva nem egyesíthetők, hanem külön külön bírálódnak el.

Ennélfogva a tényleges katonai szolgálat idejében elkövetett büntetendő cselekmények miatt az eljárás a katonai bíróságnál fog foly- tattatni, a polgári büntető bíróságok illetősége alá tartozó büntetendő cselekmények iránt foly- tatott eljárás pedig csak a katonai bíróság ki- vételes illetősége alá tartozó bűnök vég- leges elintézése után fog ér- demlegesen befejezteni.

Kelt Budapesten, 1888 november 5-én. A miniszter helyett László Zsigmond osztálytanácsos

HELYI HIREK.

* Törvényszéki hírek. A debr. kir. bün- fenytő törvényszék előtt legközelebb a követ- kező végtárgyalások vannak kitűzve: Nov. 19-én: Sánta Polgár Lajos ellen, súlyos testi sértés miatt. Nov. 21-én: Didi János és társa ellen, súlyos testi sértés miatt. Nov. 22-én: Bruker József és társai ellen, lopás és orgazdaság miatt. Nov. 23-án: Dési Ist- ván ellen, szemérem elleni erőszak bűntette miatt. Ifj. Ferenczy József ellen, lopás miatt. Mártony Gusztáv ellen, lopás miatt. Gyulay Károly ellen, sikasztás miatt.

Törvényszéki ítéletek. Nov. 12-én ifj. Major János súlyos testi sértés vétsége miatt 1 havi fogságra és 10 ft pénzbüntetésre, — Varga Miklós pedig súlyos testi sértés bűntette miatt 6 havi börtönrre ítel- tetett.

Nov. 14-én Vadász József súlyos testi sértés bűntette miatt 9 havi börtönrre ítel- tetett. — Vadász János pedig ugyanazon bűntettben való részesség alól fel- mentett. Tóvizi János gondatlanság által okozott emberölés vétsége miatt 6 havi fogságra és 100 ft pénzbüntetésre ítel- tetett. — Munkácsi István a vad alól fel- mentett. — Bihari Mihály és Bónis Péterné a gondatlanság által okozott su- lyos testi sértés vétsége alól felmentettek. — Kacsó György a súlyos testi sértés bűntettének vádja alól felmentett. Mol- nár Sándor és Bencsik Kálmán- né a tulajdon elleni kihágás vádja alól fel- mentettek.

Nov. 15-én: Jónás Miklós súlyos testi sértés bűntette miatt 1 évi börtönrre ítel- tetett.

Nov. 16-án Demjén Gábor, ki ma- gának megsértésével volt vádolva, a vad alól felmentett. Gere Lajosnál szül. Szűcs Rebeka és Nótárius Lászlóné köz- okirat hamisítás bűntette miatt 6—8 havi bört- önrre, 3—3 évi hivatal vesztésre, s politikai jogaiknak felfüggesztésére ítéltettek.

* Utca-rendezés. A csegléd-utca ren- dezése ügyében holnap d. e. 10 órakor a vá- róságra nagy természetesen érkezik tartatik.

* A hajdu megyei regálé-bírlók kérvé- nyét, melyet mai számunkra elkéve kaptunk, lapunk jövő számában fogjuk közölni.

* A dohánytermelők érdekében. Az 1887- ik évi XLIV-ik tcz. a szükségessé vált új felszerelések tárgyában a dohánytermelők sok nehézségével és kárával jár. A jelzett tör-

vény végrehajtására kiadott pénzügyminiszteri rendelet köteleességé teszi a régi dohány- termelőket, hogy meglévő dohány-száritó épü- leteiket átalakítsák és ennek megtörténtét már az 1890-re szóló engedélyért való folyamodá- suknál (tehát már 1889-ben) a különbeni jog- vezetés terhe alatt igazolják. — A dohány- termelés azonban — tudvaleg — oly természetű, hogy e rendeletnek így értelemben megfelelői lehetetlen, a mennyiben annak keresztülvitelére a termelőnek nem marad 4 hónál több ideje. Márcziusig ugyanis még a tavalyi termés, júniuson pedig már az idej foglalta el a pajtákát. Így rövid idő alatt pedig az átalakítás meg nem ehető s e mellett az ily rohamos kényszermunka az anyagárakat és a munkabért is a túlságig emeli. Nehéz a rendelet foganatosítása már a birtokos és bérlő között fennálló viszonynál fogva is és a költséges befektetések egyes gazdákra nézve már csak azért sem gyümöl- csözők, hogy az idezett törvénnyel fogva van számos olyan dohánytermelés, amely a talaj minősége következtében évenként apasztatván, hova-hamarabb teljesen megszűnik. A felsorolt viszályokon kívül még sok hátrányt és nehézséget támaszt az új törvény és a jel- zett rendelet a termelő elé; indokolt tehát gróf Dessewffy Aurélnak a felső-tiszavideki gazdasági egyesület nevében — a pénzügy- miniszterhez terjesztett ama kérvénye, mely- ben kellő indoklással kérésre van az új törvény módosítása, hogy a meglévő száritó épületek fenn- állásukig mostani berendezésükkel fenntar- tassanak. De a termelők készséggel vállal- koznak arra, hogy a szükségesnek bizonyuló új száritókat a rendeletnek megfelelő fel- szereléssel építsék.

* Pénztárvizsgálat. Hajduvármegye mult közgyűlése által kiküldött bizottság tegnap megvizsgálta megyei pénztárakat s mindegyi- ket teljes rendben találta.

* Színház. A "Pipacsos" tegnapelőtti, második előadásának üres házat valószínűleg a népszínház szeretetreméltó di- vájának tegnapi, teljesen megtelt háza okozta. Pedig a "Pipa csosz" — a mint a "Pesti Hírlap" után már csütörtökön írtuk — élenk menett, jó szövegű és csinos zenéjű operett s a személyzet is kitett magáért. Röviden emlé- kezünk meg az előadásról. Kopácsi Julis- ka (Gizella) a 3. felv.-ban bemutatott csinos koloratúrájáért nagy tapsot kapott, máskor pedig éppen akkor nem ütődött össze egy te- nyér sem s maradt hidegen a publikum, a mikor forge-hangjait akarta érvényre emelni. Sajnáljuk, de ez a robotba éneklés, ez a for- gószék — szomorú emlékvé teendő reá néz- ve ezen idejű. Andorfi nem csak az ügyes rendezésért, így a csoportok élénk látványá- ért érdemel elismerést, de Kospalligája is ere- deti és igen sikerült egy groteszk firma volt. Csak azt a véderő-kupit né tessek többé énekelni; az nagyon szomorú nóta, még ope- rettben is. Rónaszéki — a ki önmagát multa felül ez este is — és Andorfi között ügyes volt a 3. felv.-beli jelmez csere, éppen így Locsarekné, a ki kis szerepében is kabinet alakított produkált. Kocsis Etel — Csitri — szépen, udén énekel, de öltöz- ködése ezuttal sem volt sikkes. Hadain nagy indispozíció látszott. Megálltak helyüket Elinger Ilona, Püspöky, Hegyes- sy, Gulyás M. sat.

Helyeslést fejezi ki egyik olvasónk, színházi bérlő, a felett, hogy derék igazga- tónk, Valentin Lajos, ujjában — p. o. a Bi- anchii concert tervének alkalmából — közvet- len érintkezésbe lépett bérlő közönségével s

ennek óhaját igyekezett megismerni a vendég- szerepeltetések néve. A bérlők s a közön- ség egyéb része is a legnagyobb örömmel fog- adta a director ur közeledését s az ő ro- konszenves, nyílt és előékeny modora igazán megnyert mindenkit, akivel érintkezett. Egyszó- val megszerették, kövessék ezt az eljárást jövőre is. Színeszek — mint érdekeltek — gyakran tévednek, a sokféle igénybe vett és elfoglalt sajtó sokszor tévedhet, ha színházi dol- gokról van szó: a bérlők s más nem a színházi közönség véleménye után induljon tehát a műsor, a szereposztás és kivált — a társulat új szervezése körül is. Az a director, a ki a közönség véleményét felősmerte és követi: nem számítja el magát soha. Így teend lapunk is: 20—25 kiválóbb színházlátogató véleményét kért ki és köve- tendjük a színygyről irt közleményeinkben. Imé, Valentin eltalálta a módját: eljen vele továbbra is. Ez az igazi közvélemény, a többi — népies szóval élve — lehet tanács, de nem kalács. — Említett alkalommal sokszor hallotta Valentin igazgató, hogy a Pálmai Ilka vendég szereplését itt várva várták.

Mit mondjunk a kitűnő művész nap- alkatisáról, a báj, a szép ének és alakító művészet remekéről? Erre utaltunk mindenkor, a midőn egy különben szép hangu énekesnő a "Nebántsvirág"-tól elválhatlan frivolság fo- kozásával részentezte az erre fogékony eleme- ket mindabban, a mit Budapesten csak is az Orfeumokban lehet feltalálni. Imé, lát- hatja egy lapjárunk is, hogy mit irt le szertelen elragadtatásban, a mikor amaz éne- kesnő Deniset felébe helyezte a Pálmai Ilka pompás alakításának és összemerte meg — Judic aszonnal is. Tegnapi értettük meg igaz- zán a kis Nebántsvirágot, a kolos- torban nevelt gróf kisasszonyt, hamiskás és mégis ártatlan lényével, a ki a véletlen s ta- pasztalatlansága sodorhatott ugyan sikamlós helyzetekbe, de a sárból ismét úgy kerül ki, a minő azelőtt volt: tisztán és ragyogón. Bámultuk tegnap, mily gazdag forrása a művé- szetnek ezen kedves ellentét kitűntetése. Pálmai Ilka a sikamlós kuplékban a szénnyes taglejt- téseket bájjal, finom hangjának kellemes ha- tásával pótolta. Játeka biztos, természetes és nem egy új mozzanatot találtunk a többi sze- reptők játékában is, a melyeket nálunk teljes sikerrel — az ő kedvéért alkalmazhattak. Meg- jelenése (kivált a reá gyönyörűen álló katonai ruhában és a fantasztikus színházi costumében) elragadó volt és nem volt az a mozzanata, a melyet ne kísért volna frenetikus taps és él- jen zaj. A publikum tüntetett a valódi művészi felfogás mel- lett, a mely ott is, ahol nincs magasabb értékű feladatok előtti, inkább emelés nem stily- lyeszt. Kileptekor szép babér koszorút és betűkkel ellátott nemzeti színi szalagos pompás bokréttát kapott. A többi vezető, (Locsarekné, Valentin, Rónaszéki, Andorffy,

nekik, ha szokat, amennyire csak a fal en- gedi oly messzire dobhatják. Azért teszik mert az által emberi méltóságunkkal lealaco- nyító állapotba hoznak bennünket, hogy vé- gettük a sötétben tapogatódnunk, a csizma- huzóval, pattogó szikozódás között, fogdoskát játszunk.

A gyufatartót mindig máshova rakják. Naponta új helyet fűrkésznek ki számára, s helyere palackot vagy más törékeny üveg- tárgyat juttatnak. Teszik ezt annak ked- véért, hogy míg a sötétben botorkázunk össze-ötörjük azt, s magunknak vele kárt okozunk.

Napról-napra elhuzogatják a jbutorokat. Ha az ember késő este érkezik haza, akkor bizton számíthat rá, hogy ott ta- lálja az íróasztalt, hol reggel a ruhaszekrény állott.

Ha reggel távozva a moszdódását az ajtó mellett s a hintaszéket az ablaknál hagy- juk, biztosak lehetünk felőle, hogy éjjelkor vagy akkortájt visszatérven, felbotlunk a hintaszéken, s ha egészen az ablakhoz bukda- csoltunk el, belelünk a moszdódásába. Nekünk az kellemetlen, nekik tetszik.

Szintügy, bárhova állítsunk valamit, eszükbe se jön, hogy az ott maradjon. Az első legjobb alkalommal megragadják a tárgyat s más valahová állítják. Vérükben van az. S hozzá még kedvük telik abban, ha ily módon alávalók lehetnek, s valakit bosszanthassanak. — Inkább meghalnak, semmint csintalanságaikkal felhagynának.

Sóprédék nyomtatványok földre dobott darabkái főlésznek egyre, s ernyedetlenl- rakosgatják az asztalra, míg nagybecű ké- riratainkkal tüzet szítanak. Hoyer valahol va- lami régi papircsapat, mely inkább van el- lünkre, mint bármely más, s melytől minden kitélhető módon eszadalmi óhajunk, haszon- talan est illető, minden kiesszelhető fárado- sá-

sunk; mert az ócska papir rongyot mindig napfényre hozzák s rendszeren ugyan arra a helyre teszik Kedves ez nekik.

Esők több hajkenőcsöt elpusztítanak hat embernél. Azzal vádoltatva, hogy cse- ntek a szemünkbe hazudnak. Mit törődnek ők a masvilággal? Épen semmit.

Ha kényelmi szempontból a kulcsot az az ajtóban hagyjuk, leviszik a főpincserhez. Ők ezt azon mihaszna ürügy alatt teszik hogy vagyonukat tolvajoktól óvni akarják de tu- lajdonképeni szándékuk az, hogy mikor fárad- tan hazatérünk, le kelljen ujjra másznunk a lépcsőzetet felhozni a kulcsot vagy hogy al- vetvén magunkat a kellemetlenségnek, pinczér által hozassuk fel, az természetesen boraváló- ra vár; a mikor a go osz teremtesek gyanit- hatólag megosztotnak a szákmányon.

Szakadatlanul kísérleteket tesznek az ágyak megvetésére, mielőtt az ember föltá- pászodott, mi által bennünket a dicső reggeli álomtól fosztanak meg. Miután pedig fölkelünk, másnapig nem láthatók.

Altalában minden kigondolható csinta- lanságot elkövetnek és semmiféle más okból, mint tisztán pajkosságuk kedvéért.

A szobaccizus érzéketlen minden ember- séges érzemény iránt.

Ha én valamikor a törvényhozó tes- tületben egy indítványt vihetnék kereszt- tül, melynek erejénél fogva tul adhat- nánk a szobalányokon, — mindenesetre megtenném.

Röpirat 1861-ből.

(1847 vagy 1848? Tájékoztass! Több kép v is el 6. Debreczen. Nyomatott a város könyvnyomdájában. 1861.)

(Folytatás.) Az általános viták alatt a támadás és védelem különösen a felirási javaslat azon re-

nesen Magyarországhoz legyen intézve, s melyben ő Felsége V. Ferdinánd az ország- gyűlést értesítse, hogy ő már 1848-ik év decz. 2-án a magyar koronáról is valósággal lemondott. Eszközöljön továbbá Felséged Ferencz Károly ő Felségetől is egy hasonlólag Magyar- országhoz intézett értesítést arról, hogy ő Fensége is már 1848-ban lemondott azon örö- kösdési jogáról, mely őtet ő Felségeknek V. Ferdinándnak trónról lemondása után a sanctio pragmatica értelmében illette volna. — Mi ezen okiratokat annak idejében egyidejű- leg országgyűlésileg fogjuk tárgyalni, sőt azokat törvénybe is kívánjuk iktatni, hogy legalább utólagosan pótolassék, az aminek jog- szerűleg előlgesen kellett volna megtörténni s jogaink jövőndő biztosítására tnevényes óvá- sunknak s az ország utólagos hozzájárulásá- nak magában a törvényben is nyoma le- gyen."

Ki nem látná át, hogy ezekkel az uralko- dóháza nézve legfontosabb közjogi kérdés el- van döntve? Vagy lehet-e képzelní ezeknek ekép tervezett kijelentése után a lemondási okmányok érvénye s az uralkodó trónjoga fö- lötti újabb határozatot a nélkül, hogy az or- szágyűlés önmagával összeütközésbe ne jöj- jön? A szélső baloldal abban állapodott meg, hogy a trónjognak emez előleges elismerését — ha lehetséges — a felirat szövegéből egy módosítványval kitöröltesse. A határozati párt nagy erőrekelte elé tehát a következő módosítványt terjesztette: "A mi továbbá ő Felségeknek V. Ferdinándnak a trónról lemon- dását illeti, mellőzve jelenleg azt, hogy az ide vonatkozó okiratok velünk nem törvényes alakban és az uton közöltettek, kijelentjük: miként országgyűlésünknek az 1848-ik évi V. t. cz. értelmében teljes kiegészítése s az azon évi III. t. cz. által kijelölt közegek helyreál- tása előtt az érintett okiratok megbírálásába nem bocsátkozhatunk és a trónváltás kér-

Püspöki, rendezés, z a jeles mű nyelt keret söt játszik. * Az méter mel szürke agya

* Debr

"A rad és rokat: Debr kereste az koldene meg segyvetését es földi városba miután belétl l a p o t az, a földön kite Természetese tesznek. Mi o mert az ó ta az aradnak es ban a városb szerint híres rületet foglal házig, a zöldes arucsarnokot hogy az fresz entul is por meg a debrec a város lakó megóvassanak létre azt az i ként a közér itt nem kell az arucsarn csak egy kis ság közegész ez a baj, hog annak belátás állapot az, me az elemi cziká nunk a sertes ast es hazat fertőző anyag az, hogy a taf szereket, vag nem szabad a területen ar megvédését Taian a debrec körül való buz nak is arra, s elmulasztásává de a minek to bűnnel, mert rász-egyesület tartatik meg volságra feky

A versen te meg, e hó istván helyébe ispu, aieinok nagybírtokos, t árnokka Geuce lasztattak meg Reszvény Zoltán János e vétettek Bajza Szentmiklóssy e A verseny Genesey Albert e Genesey Samu e A Jász-be hály honvédsz tagjának válas A verseny meg az ugynev

dése iránt ne módosítványt az tetve le azt a megváltoztatta stivány az egés nemcsak azon a az a felirtpárt talált, ki majd e szöveg megtarta lónszen azon öu rütségből, mely oldainak számos es nevszerint az pontok kihagyasa vonatkozó eredet seg által elvette resze a termbu nyen felhagató, magától tulajdon nak trónjogát fe megfosztatott, s számos tagjai rodiva s bizo szolgák, hogy a ügynököt ducer miszerint a torv a Deak iránti seben. Ez termes volt a képviselő nak felalított e selőház ellen; s nézve, mert irat egyíránt határa tőle s csak töle ország boldogsá ben teljesen seivel.

Püspöki, Hegyesi kitűnő játéka, a precíz rendezés, zene, ének-karok) teljesen beváltak a jeles művész népdalgyűjteménye által igényelt keretbe. Sajnálható, hogy ma este utolsó játszi. Talán rövid időn ismét látni fogjuk.

Az ártézi kút furásánál tegnap 475 méter mélységet értek el. A talaj barnászürke agyag, mészszerű és homokos keverve.

Debreczen és az arucsarnok. — Az „Arad és Vidéke” írja a következő sorokat: Debreczen sz. kir. város tanácsa megkereste az aradi arucsarnok igazgatóját, küldendé meg neki arucsarnokunk terveit, költségvetését és alapszabályait, mert a nagy alföldi városban arucsarnokot akarnak építeni, miután belátták, hogy tarthatatlan állapota az, melyben a t. cz. kofasszonyok a földön kiterítve árulják az elelmi czikkeket.

Természetesen, hogy a kérelemnek eleget tesznek. Mi csak irigylhetjük Debreczent, a mért az ő tanácsa úgy gondolkodik, a hogy az aradi arad gondolkodik kellene. Lám ott, abban a városban, melynek kofái közmondás szerint híresek; melynek piacán akkora területet foglal el, mint Aradon a sétatérrel a színház, a tödségek és elelmiszerek árulók serege, arucsarnokot építenek, kétségkívül nem azért, hogy az úresen álljon s a természetet csizák ezental is ponyva esernyő alatt mérjék a húst meg a debreczeni kolbászt, hanem azért, hogy a város lakosságának egészségügyi érdekei megóvassanak. Nálunk magánvállalkozás hozta létre azt az intézményt, melyre egybeitt eként a közérő felhasználásával törekednek; itt nem kellene sem pénz, sem fáradság, hogy az arucsarnok megfelelően rendelkezésének, csak egy kis érték a tanács urainál a lakosság közérő érdekei iránt. De hát éppen ez a baj, hogy csak ez a kis érték hiányzik annak belátásához, hogy itt is tarthatatlan állapot az, melyben a földről kelet vásárolunk az elelmi czikkeket, olyan helyről kell venniük a sertésbúrt, a hol a legyek inficiálják azt és haza kell vinnünk a konyhánkra a fertőző anyagokat. Nem kellene egyéb, mint az, hogy a tanács kimondja, miszerint elelmi szerek, vagy legalább csak husmunket nem szabad a földön vagy szabadon, földeten terletlen árulni, s egy fontos érdek megvédését eszközölni ezáltal.

Talán a debreczenieknek ez érdekes védelem körül való buzgólkodása jó példa lesz Aradnak is arra, hogy megtegye azt, a minek elmulasztásával eddig is vétkeket követett el, de a minek tovább is halasztása több volna bűnnél, mert már hiba lenne.

Agar verseny. A szabolcsmegei agar-egyesület versenyei a múlt napokban tartattak meg a Nyiregyháztól egy órányi távolságra fekvő „Kállay-talán.”

A versenyeket tisztújító közgyűlés előzte meg, e hó 11-ikén. Az elhunyt id. Vay István helyébe egyhangulag Zoltán János alispán, alelnöké Wladár Emil zemlenyegyei nagybirtokos, jegyzőve Gencsy Béla, penztárnokká Gencsy Albert nagybirtokosok választattak meg.

Reszvényes tagokul titkos szavazattal Zoltán János és Gencsy Béla ajánlatára felvették Bajza Aladár, Jenei Miklós és Szentmiklósy István.

A versenyre gypmester és bíró lett: Gencsy Albert; versenybírók: Gencsy Béla, Gencsy Samu és Wladár Emil.

A Jász-berénybe áthelyezett Elek Mihály honvédszázados az egyet tiszteletbeli tagjának választotta.

A versenyek erős fagy mellett indultak meg az úgynevezett Kállay-talán.

dőse iránt nem nyilatkozhatunk. — Ezen módosítványt az egész párt elfogadva, Várady tette le azt a ház asztalára. Mennyire megváltoztatta a ház által elfogadott a módosítvány az egész felirat jellemét, ez kitűnik nemcsak azon heves ellenszövegéből, melyre az a felirattal különösen Deák részéről talált, ki majd egy óráig beszélt az eredeti szöveg megtartása mellett, hanem kitűnik különösen azon önmegsejtet nem ismerő ingerültségből, melylyel miután magának a jobboldalnak számos szabadelvű tagjai nyilvánosan és nevszerint az adicationalis eredeti szöveg-pontok kihagyására szavaztak s ekep az idevonatkozó eredeti szöveg tizenegy szótöbbség által elvetett, a felirati part nagyobb része a teremből zajosán eltávozott. — Könyven felfogható, hogy midőn a felirati javallat magától tulajdonképeni lényegétől, az uralkodóknak trónjogát feltétlenül elismerő pontjaitól megfosztott, — a jobboldal békezerető számos tagjai melyen lehetének megszomorodva s bizonyosan nagy vigasztalásra szolgált, hogy a vidéken, hivatott és hivatalan ügynökök dicseretes buzgóságot fejtettek ki, miszerint a törvényhatóságok ne ernyedjenek a Deák iránti bizalmi szavazatok beküldésében.

Ez természetesen egyttal demonstratio volt a képviselőház többsége s a solidaritásnak felajánlott elvénél fogva az egész képviselőház ellen; mi annál nagyobb diadal Deákra nézve, mert iránta a bizalom alatt és fent egyiránt határtalan. Az országban épen úgy tőle s csak tőle várja a nemzet nagy része az ország boldogságát és ádvét, valamint Bécsben teljesen meg vannak elégedve lépéseivel.

Összesen hét pár agar futott a következő sorrendben. I. Gencsy Béla Bolhája Fenmaradt a Bolha Jenei Miklós Lepkéjével) egy point-nal. II. Gencsy Béla Saktere Fenmaradt a Saktere, miután a Léta,) mely már egyszer Gencsy Albert Létájával) billikomot nyert, a hajtszásban felbukott.

III. Jenei Miklós Sürgönye. Szentmiklósy István Kincsemjével. Ezen számmal a nyulbuzgatás nehezen sikerült, míg végre egy sáros völgyben keresztül menve, a Kincsemnek bemutatható lett. A Sürgönye „éres” után jött fel s elhajtvja a Kincsem mellett, fölvette a nyulat. Így fenmaradt a Kincsem egy point-nal. IV. Gencsy Samu Párduca. Halász Zsigmond Mankósával, több versenyek győztesével. Ez volt a legérdekesebb verseny. Egy hatalmas nyult kelt nekik, úgy hogy a díszes társaságunk a legmagasabb sportelvézet kínálkozott. A Párducz előnyvel indult s ezen előnyvel fenn is maradt a szintén kitűnő Mankós mellett.

V. ifj. Tisza Kálmán Kigyója Halász Zsigmond Muzulmánjával. Fenmaradt nagy előnyvel a Muzulmán. VI. Fényes Lajos Fecskeje — a b. ujfaluai verseny billikomot nyertese Benedek János Szöcskéjével. Szöcsköt nyul. A Szöcske előbb fölvette, s ezer öln tette egy érest; Fecske az indulási hátrányt megtartotta s fenmaradt a Szöcske.

VII. Benedek János Ravasza. Gencsy Zoltán Czirfájával. A nyul éres nélkül elmenvén, leestett mindakét versenyző. Tegnapelőtt volt a döntő verseny. Részt vettek benne: a kitűnő Párducz, Saktér és „erővesztő”-nek a Kincsem. A billikomnak nevezett nagy díjat sok előnyvel elvitte Gencsy Samu Párduca. Ezen verseny dijjal egy 260 forintos ezüst serleghől, — egy 100 forintos ezüst dohányszelencéből és egy 50 forintos lovagló korbácsból; mindez Gencsy Samu utjehértő nagybirtokos lett, még pedig a társaság egyhangu nézete szerint érdem szerint. (Múlt számbunkból tárgyalhalm miatt kimaradt).

Az országgyűlési értekezleten az országgyűlési elnök által felkínált általános tanácskozást. Beható eszmecsere után a párt abban állapodott meg, hogy a törvényjavaslatokat általánosságban a részletes tárgyalás alapján elfogadja, mert a javaslatok elvi álláspontját, az állam által megvalósított és állami italméresi jövedék létezését nem ellenzi. Az értekezlet folyamán azonban Budapest belvárosának képviselője báró Kaas Ivor hivatkozással a főváros kényverele kijelentette, hogy a főváros azon kivételes helyzetet, melyet a párt az előbb említett elhatározás folytán a részletes tárgyalásnál akar érvényesíteni, — ő reá nézve már az általános vitánál döntő súlylyal bír, és hogy ennelfogva ő saját személyére nézve még általánosságban sem járulhat hozzá a törvényjavaslatok elfogadásához. A párt ezen indokok méltánylásával báró Kaas Ivor nyilatkozatát tudomásul vette.

Nem ismerjük saját hangunkat. Az Edison-féle fonográf használata most kiderítette, hogy nagyon kevés ismeri a saját hangját. A ferj megismeri a fonográfól felelőse hangját, a feleség pedig férjét, de egyik sem ismeri meg a magát. E jelenség magyarázata, hogy fogalmunk sincs a hatásról, melyet hangunk bizonyos távolban előidéz. E felfedezést legújabb kísérletek bizonyították be s a legtöbb esetben a kísérletezők ámulva hallgatták saját hangjukat, melynek idegen-szerű csengése egészen meglepte őket, míg ismerőseik semmi különöset sem találtak benne.

Muzsák. — Uj dalfűzet Szentirmay Elemér hírneves dalköltő legújabb dalfűzete „Köny és mosoly” cím alatt a „Harmonia” kiadásában díszes kiállítással megjelent. Az érdekes dalfűzet tíz eredeti, magyaros zamatu dalt — köztük két néprómánót — tartalmaz, melyek bizonyára épp oly kedveltek lesznek, mint a „Csak egy szép lány van a világon”, „Huzad cigány, szivétjárom hangon szóljon a nóta”, „Ne menj el”, „Plevna nóta”, „Daruk megő meg a gölya”, „Szállodog a fecske”, „és sok más híressé vált dal — szerzőjének előbbi nagy-zámu művei. Szentirmay é fűzetével ismét tíz pompás dalvirágot tűzött műveinek gazdag bokré tájába. — Érdekessék a „Dal a szép Margitról” s a „Sugár Jancsi” címűek. — Ajánljuk e szép dalokat a zenekedvelő közönség figyelmébe. A fűzet megrendelhető a „Harmonia”-nál váci utca 3.

Uj művek. Orbán Balázs orsz. képviselő, akadémiai tag, megírta Torda városának történetét. A sajtó alatt levő munka a jövő év tavaszán fog megjelenni 35-40 nyom. ivnyi terjedelemben, 50-60 illusztrációval. Az előfűzetek szerző címére, Budapestre a képviselőházba intézendők. — Vértesi Arnold ezer elbeszélésből megjelent a 9-ik fűzet, ismét három novellával, melyek közül egyiket, a „Milike” címűt egészen közli. A 9-ik fűzetnél kisorsolt sorsjegyet Kutfalvi Jánosné urnó nyerte meg Szerencséről. — Az értékes vállalat iránt nagy érdeklődés mutatkozik. — Megjelent „Az 1888 ik évi VII. t. cz. az állategészségügy rendezéséről szóló törv. eredeti szövegével, magyarázattal és irománpéldákkal” című műkiegészítő része „Az 1888 ik évi okt hó 15-

A vörös-kereszt egylet Debreczen városi választmánya nov. 18-án, azaz holnap délután 3 órakor a városháza nagy termében lést tart.

Nyolcvanezer forint iskolai czélokra. Soóvári Soós Gábor volt orsz. képviselő, h-nánási ügyvéd, Révész Bálint püspöknek tett régebbi ígérété, hogy debreczeni főiskolánál teendő nagyobb alapítványra vonatkozólag, — amint már említettük — most fényesen be is váltotta. Ötvenezer forintnyi alapítványt tett egy a debreczeni főiskolában, a ref. vallásu magyar és székely testvér-nemzet érdekében, egy református gimnáziumi tanárképző intézettel összekötendő s egyetemi fakultási rangra emelendő bölcsészeti szaktanfolyam létesítésre. Az alapítványi oklevél rendelkezése szerint az 50,000 frt. 6 százzal mind addig, kamatoztandó, a míg 100,000 frtra növekedik. Egy-egy tanár fizetését az alapító le vel 2700 frtban állapítja meg. A felállítandó tanácsok csak bölcsészeti lehetnek és az alapító nevet nyerik. A tanácsok betöltésére pedig csak ref. vallásu tiszta magyar és a székely nemzetnek is legyenek egymásután képviselői. A bőkezű alapítványozó a h-nánási gimnázium részére ugyanakkor 30,000 frtnyi alapítványt tett, hogy az új középiskolai törvény folytán négy osztályúvá redukált gimnáziumnak 5 és 6 osztályában is biztosítás- s a nyilvános tanítás, s hogy a görög nyelv és mathesis tanítására két új tanszék állítsák fel.

A csók. Egy német újság jutalomdíjat tűzött ki annak a kérdésnek a megfűtésére, hogy miért hunyják be a nők szemüket, mikor csókolnak? Erre egy másik újság így fejté meg a kérdést: „Azért hunyják be a szemüket, mert azt hiszik, hogy azon át a szívükbe lehet látni, már pedig a nők szívében mindig van valami, a mit nem akarnak meg szerelmesüknek sem megmondani.”

A vörös-kereszt egylet bábjára az előjegyzet páholyjegyek Zádor Lajos urnál a mai naptól kezdve kiválthatók. Páholyokkal különben még mindig rendelkezik a rendező bizottság.

Vasut Debreczentől Derecskéig. Ismét egy újabb vasuterv merült fel, mely vasut Debreczenből indulna ki dél felé. Ezen új vonal csak Derecskéig vezetne. Az előmunkálati engedélyt a gőzmozdonyu közúti vasútra Könyves Tóth Mihály ismert vasutépítő mérnök, városunk fia, és Rössler Richard, mérnök nyerte meg hat óra a közmunka- és közlekedésügyi minisztertől.

Elveszett egy kis butykos alaku ezüst-medallion. A megtaláló sziveskedjék Végh Gy. alkaptány urnak átadni, ki illő jutalomban részesíti.

Lealcázott szájviz-hamisítók. Elmitve volt már, hogy dr. Popp J. G. udvari fogorvosnak az egész világbau kedvelt Anatherin szájvizét erősen hamisítják és hasonló elnevezés alatt hozzák forgalomba. Miután Popp dr. udvari fogorvos most Budapestben vezérképviseletet állított fel, a pesti ház főnöke jónak tartotta Magyarorszában az ily utánzatok elnyomása czéljából, nagyobb körútra indulni. Eddig 18 városban 250 üveg hamis Anatherin szájvizet kobozott el. Ez a mulatság sok pénzbe került ugyan, de a feltaláló már egyszer alapos rendszabályokhoz akar nyulni készítményei 40 éves jó hírnevének megóvása miatt. Hogy a hamisítók mestersége még jobban megnehezíttessék, elhatározta a feltaláló, hogy az eddigi palaczkok nagyságát kétszeresen meg-nagyobbítja. Ezt az áldozatot szívesen hozta abban a reményben, hogy a közönség ezután a gyenge utánzatoktól jobban fog óvakodni és csak Popp-féle Anatherin szájvizét és fogpasztát fog elfogadni. Az áruk ugyanazok maradnak, vagyis a palaczkok nagyságához képest: 50 kr. — 1 frt. 1 frt 40 kr. Kapható: Debreczenben: Dr. Rothschnek, Mihálovics I. Tamásy B., Orvényi O., Tóth B., Muraközy K. és Balázs Ö. Gyógyyszereszként és Csanak J. Gerebly F. Szentkirályi és Kalenda, Kraitz Gy. Braun M. Weisz A. és Stern A. és testvere kereskedésében.

Hazánk s a külföld. — Az országgyűlési értekezleten az országgyűlési elnök által felkínált általános tanácskozást. Beható eszmecsere után a párt abban állapodott meg, hogy a törvényjavaslatokat általánosságban a részletes tárgyalás alapján elfogadja, mert a javaslatok elvi álláspontját, az állam által megvalósított és állami italméresi jövedék létezését nem ellenzi. Az értekezlet folyamán azonban Budapest belvárosának képviselője báró Kaas Ivor hivatkozással a főváros kényverele kijelentette, hogy a főváros azon kivételes helyzetet, melyet a párt az előbb említett elhatározás folytán a részletes tárgyalásnál akar érvényesíteni, — ő reá nézve már az általános vitánál döntő súlylyal bír, és hogy ennelfogva ő saját személyére nézve még általánosságban sem járulhat hozzá a törvényjavaslatok elfogadásához. A párt ezen indokok méltánylásával báró Kaas Ivor nyilatkozatát tudomásul vette.

Nem ismerjük saját hangunkat. Az Edison-féle fonográf használata most kiderítette, hogy nagyon kevés ismeri a saját hangját. A ferj megismeri a fonográfól felelőse hangját, a feleség pedig férjét, de egyik sem ismeri meg a magát. E jelenség magyarázata, hogy fogalmunk sincs a hatásról, melyet hangunk bizonyos távolban előidéz. E felfedezést legújabb kísérletek bizonyították be s a legtöbb esetben a kísérletezők ámulva hallgatták saját hangjukat, melynek idegen-szerű csengése egészen meglepte őket, míg ismerőseik semmi különöset sem találtak benne.

Muzsák. — Uj dalfűzet Szentirmay Elemér hírneves dalköltő legújabb dalfűzete „Köny és mosoly” cím alatt a „Harmonia” kiadásában díszes kiállítással megjelent. Az érdekes dalfűzet tíz eredeti, magyaros zamatu dalt — köztük két néprómánót — tartalmaz, melyek bizonyára épp oly kedveltek lesznek, mint a „Csak egy szép lány van a világon”, „Huzad cigány, szivétjárom hangon szóljon a nóta”, „Ne menj el”, „Plevna nóta”, „Daruk megő meg a gölya”, „Szállodog a fecske”, „és sok más híressé vált dal — szerzőjének előbbi nagy-zámu művei. Szentirmay é fűzetével ismét tíz pompás dalvirágot tűzött műveinek gazdag bokré tájába. — Érdekessék a „Dal a szép Margitról” s a „Sugár Jancsi” címűek. — Ajánljuk e szép dalokat a zenekedvelő közönség figyelmébe. A fűzet megrendelhető a „Harmonia”-nál váci utca 3.

Uj művek. Orbán Balázs orsz. képviselő, akadémiai tag, megírta Torda városának történetét. A sajtó alatt levő munka a jövő év tavaszán fog megjelenni 35-40 nyom. ivnyi terjedelemben, 50-60 illusztrációval. Az előfűzetek szerző címére, Budapestre a képviselőházba intézendők. — Vértesi Arnold ezer elbeszélésből megjelent a 9-ik fűzet, ismét három novellával, melyek közül egyiket, a „Milike” címűt egészen közli. A 9-ik fűzetnél kisorsolt sorsjegyet Kutfalvi Jánosné urnó nyerte meg Szerencséről. — Az értékes vállalat iránt nagy érdeklődés mutatkozik. — Megjelent „Az 1888 ik évi VII. t. cz. az állategészségügy rendezéséről szóló törv. eredeti szövegével, magyarázattal és irománpéldákkal” című műkiegészítő része „Az 1888 ik évi okt hó 15-

kén 40,000 k a kiadott miniszteri rendelet az állategészségügyi törvény végrehajtása tárgyában, magyarázattal és irománpéldákkal” írta Kassa y Adolf. Ára 50 kr. Megrendelhető Hajos Ede könyvkiadó hivatalában Budapest, IV. ker. kálvinter 5. sz. alatt. — Ezen törvény 1889. évi január hó 1-én lép életbe.

Rövid hírek. A Petőfi társaság küldöttsége szerdán d. e. adta át Petőfi Sándor német életrajzírójának: Fischer Sándornak a dísz-oklevelet, melylyel őt tiszteleti tagjainak sorába igatták. A társulat köszöneté Szana Tamás tolmácsolta a beteg írónál, ki nek nevében öccsége mondott köszönetet a kitüntetésért. — S a h Bernhardt a híres francia művész, csütörtökön érkezett meg Budapestre, hol négy izben lép fel.

Közgazdaság. — Sertésárak. A kőbányai sertésárak csarnok távirata, nov. 15. Az újslet változások. urasági öreg nehés 46.—47.—frt. magy. uras. fiatal nehés 48.50—49.—frt. magy. uras. fiatal közép 48.50—49.—frt. magy. uras. fiatal könnyű 48.50—49.—frt. magy. uras. szedett nehés 46.—47.50—frt. magy. szedett közép 46.—47.50—frt. magy. szedett könnyű 47.—48.—frt. rom. romániai bakonyi átmeneti nehés —.—frt. rom. bakonyi átmeneti nehés —.—frt. rom. bakonyi átmeneti eredeti közép —.—frt. szeb. átmeneti nehés 48.—49.—frt. szeb. átmeneti közép 47.—48.—frt. szeb. átmeneti közép 46.—47.—frt. hisz 1 éves elősúlyban (makkos) —.—frt. 50g makkos sertés elősúlyban, 4% levonással —.—frt. Az áruk hialalt sertésáraknál páronkint 45 kgl. 4%-os levonással métermassáknkat értendő. Romániai és szeb. sertésáraknál, melyek mint átmenetiek, adattak el, a vevőnek páronkint 4 forint aranyban vám fejében megfűtettek.

Sertésárak. Nov. 13-án volt készlet 86,977 db, — nov. és 14-én felhajtott 1115 drb, — nov. és 14-én, elszállított 2476 darab. Maradt készletben 84,977 drb sertés.

Számrejtvény. Közli: — a — a. 7. 8. Csizmadiaközi szerszáma. 1. 4. 5. 7. 8. Alkalmos a szállításra. 6. 2. 1. Ne beszélj szinről előtte. 3. 4. 8. Debreczenben megfűsz tőle. 5. 7. 8. Az alföldön utad állja. 6. 7. 8. Ez az ellenséget várja. 1. 7. 8. Magyar ember ezen tanul. 1—8. Megtalálod a Dunántul.

Multkori számrejtvényünk helyes megfűtését (Karánsebes), beküldték: Fieszar Erzs, Répánszki Vilma és Ilonka, Windt Irma, Arany József, Horváth Juliska, Weiss Ignác, Fehér Ottó, M. N., ifj. Bay István, Szabó S. (nyertes), Kádas Imre szinész (T a m e s v á r), K. Hajdu Lajos (Kisújszállás), Pájer László, Varga Imre, Br. Dittfurt (P o z s o n y) Feketének, Szirmai, M. Justina, N. N., Margit.

Debr. színház. Holnap, vasárnap, 1888. nov. 18-án páratlan bérletben, MAGDONNA. Rákossy Jenő paraszt tragoediája.

Farbige Seidenstoffe von 85 kr. bis fl. 7.65 per Meter (ca. 2000 verschiedene Farben und Dessins) verfertigt robenund fűndweije goldfűrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (f. f. Pofflerant) Zürich. Muster umgehend. Briefe 10 fr. Porto. 3.

Brüsszelben az 1888-ik évi nemzetközi kiállítás arany éremmel kitűntetett gazdag szomszagtartalmu asztali és grűgviz. AMOHA. ÁGNES FORRÁS. SAVANYUVIZÉ.

Edeskony L. az 1888-ik évi nemzetközi kiállítás arany éremmel kitűntetett gazdag szomszagtartalmu asztali és grűgviz. Edeskony L. az 1888-ik évi nemzetközi kiállítás arany éremmel kitűntetett gazdag szomszagtartalmu asztali és grűgviz.

(Folyt. köv)

Pályázati hirdetés.

Az iparegyesületi takarékos és hitelintézetnél betöltendő 2000 frt évi fizetés és a tiszta jövedelemből 3% javadalmazással egybekötött

vezérigazgatói állásra

ezennel pályázat hirdetik.

Felszerelt írásbeli ajánlatok folyó november hó 24-ik napjáig igazgatósági elnök Fráter Imre urnál, vagy az igazgatóságnál az intézet helyiségében elfogadhatók; a jelentkezők teljes titoktartásról biztosítatnak.

A pályázati állomás lehetőleg 1889. évi január 1-ső napján eltolgalandó.

Kelt Debreczenben, 1888. évi november 10-én,

Az iparegyesületi takarékos és hitelintézet igazgatósága.

AZ „ANKER”

élet- és járadék biztosító-társaság

VEZÉRKÉPVISELŐSÉG: Budapest, Deákter 6. sz. saját ház „Ankerudvar”

A társaság minden az ember életbiztosítására vonatkozó ügletekkel foglalkozik, u. m.: a) túlélési és kiházasítási biztosítások; b) haláleseti biztosítások; c) járadék biztosítások.

Nyereményrészül fizetett a társaság a) haláleseti biztosítások után az évi díj 25%-át; b) a túlélési és kiházasítási biztosítások után átlag a biztosított tőkének 30%-át, s így minden biztosított 1000 frt után tényleg 1300 frt fizetett.

Részvénytőke és biztosíték alap

1887 december hó 31-én frt 34 513 072 95

Az utolsó üzlet jelentés szerint a bizt.

állomány 1887 decz. hó 31. volt

és „ 163 330 602 42 tőke

és „ 48.966 44 járadék.

A társaság létezése óta haláleseti

és kiházasítási biztosításokért

1887 decz. hó 31-ig kifizetett

„ 58 929 495 40

Díjkönyvecskékkel és felvilágosítással szolgál a vezérképviselet Budapest, vagy a helyi ügynök

Hirdetés.

A debreczeni ref. egyház nagy-tiszteletű és tekintetes építész bizottságának 1888. Október 26-án tartott ülésén 61. szám alatti végzésével elrendelte az újonnan épült Consistorialis háznál három rendbeli lakosztály bérbe kiadását, az 1889-ik év május elsőjéig három, esetleg hat évre, következőleg: Az emeleten két rendbeli lakosztály öt szobával, konyhával, kézi kamrával, padlással, pinczével, fatartóval, közös mosóházzal és vízvezetékekkel; — a földszinten szinte egy öt szobából álló lakosztály ugyan olyan hozzá tartozókkal mint az emeleti lakosztályok birnak. — A bérleti összegről, valamint a feltételekről kellő felvilágosítással szolgálók N. Csapó-utca 319. számú lakáson

Otrokocsi Végh János

a debr. ref. egyház algonokna.

Megkaptam az ön becses küldeményét az egy palack

fülgőgyászati kivonatot,

melyet én egy 35 év óta nehéz hallásban szenvedő férfi részére rendeltem. Valóságos csoda, hogy minő hatást gyakorolt eszem szor a fentírt egyénre. Miután azt 24 óráig használtam, képes volt előbb teljesen süket füleivel a fali órának tik-takját több méter távolságból tisztán meghallani. A férfi, kinek a világ mintegy ujjasított, Isten után annak köszöni a csodás segélyt.

Teljes tisztelettel maradok, lekötőelozója Alexanderfeld.

Mansey Gusztáv.

Ezen fülgőgyászati kivonatot — Dr. Schipek u. k. segédorvos kőszítménye — használati utasítással együtt 2 frt előleges beküldése mellett bérmentve kapható Giacomelli Ferencz főraktárából, Wien Fűntbau, Stadionsgasse 1.

Kriegel József egyedüli valódi angol Csoda-balzsama.

A legrégibb, leghasznosabb, mellett legolcsóbb

Általános-népies-háziszer,

belőleg és külsőleg használható. Csak akkor valódi, ha minden palack ugyanazon szöveget tartalmazó védjeggyel van ellátva és érczborítékkal van elzárva, melyre a cég neve: „Apotheka sum Schutzengel in Pregradán” (gyógyszertár a védangyalhoz Pregradában) be van nyomtatva.

12 palack ára 1 frt.

60 palack — 5 tucat ára, csomagolással és posta-költséggel, szállító-levél melletti 4 frt 90 kr.

A megrendelések így czimzendők:

A védangyalhoz cz. gyógyszerárba, Pregradán, vasút, fővonal.

Az egy tucatnál kisebb megrendelések csak utánvétellel, vagy az ár előleges beküldése mellett küldetnek. A czim helyes kitétele és az utolsó posta kériük.

Kérjük a védjegy szövegére vigyázni! Ennek utáni a törvény értelmében büntetettek. Raktár a legelső gyógyszerárban.

Jó vastag és száraz

vargafát

az erdőből házhoz szállítva 13 frtért kaphatni Szeged Zsigmond-nál n.-uj-utca 1687. sz. a. Megrendelhető Seppel Mihály ur szivartózsdejében is, a városház épületben.

Debreczen, 1888. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

»Korona-forrás« legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyuviz raktár Debreczen és vidékére.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni fióktelep árucaarnoka

A J A M I :

legjobb minőségű

szepességi főzelékeket,

AFONYÁT, RIZIKE GOMBÁT, GÉSZTENYÉT,

boszniai szilvát, szilvaizt,

PERGETEYT és KERET MÉZET;

különböző friss minőségű

SAJTOKAT, LIPTAI TÜRÖT.

Magyaradi, szegszárdi, egri (bikavér), sashegyi,

szomorodni, tokaji gyógy asszu borokat; ó-jamalcai rumot, cognacot, olasz, spanyol és francia

borokat, tea süteményeket, teát, angolnát, caviart, orosz-

halat, sardiniát legújantósb árak mellett

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debr. fióktelep árucaarnoka.

N.-várad utca, megyeház mellett.

»Korona-forrás« legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyuviz raktár Debreczen és vidékére.

Bor nagykereskedés.

Tisztelettel jelenitem a n. é. közönségnek, hogy Kismest. n. c. a 1441-dik sz. a. Komlóssy-féle házban levő

bor nagykereskedésében

mindennemű asztali és csemege, valamint

EGRI és BUDAI VÖRÖS BOROK

hamisítatlan minőségben, a legtisztábbban kezelve, folyton 50 literes hordókban és azon felül is kaphatók.

Jelenlegi borok ára:

1888-diki érmelléki 10—12 frtfg.

1887-diki 12—16 „

1885-diki 20—25 „

Finom bakar borok 30—60 „

hordó nélkül és kívánatra hordót kölcsönözök.

Gyors, pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról kezeskedem

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel maradtam

P. MAYER MÓR

első érmelléki bor nagykereskedő Debreczenben.

Főpince raktár B.-Diószegen.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan elkészítenek. Helybeli megrendelések kívánatra házhoz is szállítatnak és pedig oly formán, hogy a fogyasztási adó előlegesen általam befizettetik.

Egyszermind tisztelettel tudatom, hogy megrendelések náram és B.-Diószegen megbízom Berger Mór urnál és közvetlen ottan levő pinczéimből megrendelhető és kívánatra direkt onnét küldetik meg.

Tisztán kezelt áruk.

HEGEDÜS R.

kistemplom bazar 7. szám.

Tisztelettel tudatja, hogy olcsó boltbér miatt abba a kellemes helyzetbe jutott, hogy a legszükségesebb napi

fűszer-árúkat

mindinkább olcsóbban számíthatja.

Meggyőződés naponta szerezhető.

Pontos kiszolgálát.

Csakis nálam.

Olcsó árak.

Legfinomabb angol, anakat, — friss őszi Liptói juh-nász, Jamaika rumot, császár turót; — valamint általános keverék, Souchong, Peccódenaturáló szerrel denaturált virág-teát, angol teasüteményeket, császár-olajat, amerikai petróleumot

Francia és magyar pezsgő borokat, finom francia és magyar cognacot, — ugy-szintén Ementhali, Grói, Parmai, Eidami, Imperiál sajto-

ajánl
Rickl József Zelmós
Debreczen.

Klóna
Helyben és
egy évre
Fél évre
Negyed évre

Egyes

A lap esetleg
nem kifizetés
1888. évi
haz, — a szer
medve

Előfizetők
TALBÓDI
OSÁTHY K.
Kereskedésben
falban KUTASI
nyomdájában

Utó

(K. B.)

nem régen
egyéb egy
csinosodni,
városias szí
oly szép, m
ros tud felh
— párosult
megmarad,
lóban megf
v á r o s a c
lommal Jók
dést, illetve

Addig
lóták város
tenni való,
van hátra.
mely ma ma
dicsekedhet
sak a Széchi
anna-utca,
a Bathány
utca eleje,
utca, — k
utczával oss
mint a mellé
ott a külcsi
zés is, mely
rül, szépen
több utcának
van.

Utca
melyet egy
czen legzet
ez a Nag
cza igen ho
gas. Eleje
omeletes ház
gyönyörű sz
dig városunk
az új ref. te
galma, mely
szemben a
vásári napok
van benne a
denek, így a
sége kerül,

Tagadna
píteni akarja
nyezést és a
hanem magán
deményezést
érdeklőben a
cséreltet érde

A „DEB

Rö

(1847 vagy 1848 ?
Debreczen. Nyoma

Mikor a fo
utnak indított
legalább tekint
áintották, hogy
dandja. Ebből
hogy a vis
rendelete
s a fogal
együtt ug
talmant B
De bárn
hogy midő a
mínez kezdjen
valyon a csász
országgyűlés
mert a felirat
szigoru rendsz
egy kiterő leir
doi jog elism
kormányferiak
ujabb engedek
haz egyesén b
nek, melyet a
tekeslet munk
pátenseknek e
ben feltartása